

Statsminister Helle Thorning-Schmidts tale 1. maj 2012

- Det talte ord gælder -

Det bliver heldigvis 1. maj hvert år.

For 1. maj er en dag, hvor vi samles for at vise at fællesskab og solidaritet er vigtigt.

Vi mødes for at understrege, at hvert enkelt menneske er noget helt særligt.

Og sidst men ikke mindst samles vi for at minde hinanden om, at Danmark er et fantastisk land.

Derfor er 1. maj en helt særlig dag. I år er dagen anderledes end sidste år. Den er også anderledes end for to og tre år siden. Ja faktisk er det den bedste 1. maj i 10 år.

For Danmark har fået en ny regering. 10 år med VKO, var 10 år for længe.

For Danmark skal være et land med tryghed for den enkelte. Hvor der altid er en chance til. Og hvor vi investerer i mennesker. Danmark skal tilbage på sporet.

Den nye regering gør en forskel. Vi har gennemført en kickstart, som holder hånden under danske arbejdspladser. 8.000 i år. Og 8.000 næste år.

Vi renoverer skoler, børnehaver og almene boliger. Vi investerer i veje og jernbaner.

Vi har sat en stopper for opførelsen af meningsløse grænsebomme omkring Danmark.

Vi har fået en ny balance i udlændingepolitikken. De tider er slut, hvor regeringen hoppede, når Pia Kjaersgaard sagde hop.

Vi tror ikke på, at staten skal bestemme om voksne mennesker kan blive gift med hinanden i en kirke. Derfor bliver det den 15. juni muligt for bøsser og lesbiske at blive viet i en kirke.

Vi tror ikke på, at Danmark bliver rigere ved, at vi straffer familier, der får flere end to børn. Derfor har vi fjernet loftet over børnechecken, så ingen børn er mindre værd.

Vi har sikret bedre muligheder for uddannelse til dem, der har fået mindst uddannelse. For et år siden skulle man betale for at komme på seks ugers svejskursus eller for at få truckcertifikat. I dag kan man komme i uddannelse gratis i seks uger som faglært eller ufaglært på samtlige AMU-kurser.

Vi har gjort livet vanskeligere for dem, der forsøger sig med social dumping. I Danmark skal man arbejde til den aftalte løn og under ordentlige vilkår.

Vi har gjort op med uligheden i sundhed. Slut med skattefradraget på sundhedsforsikringer.

Vi har stået i spidsen for den bredeste, grønneste og mest perspektivrige energiaftale i danmarkshistorien. Det er en aftale, der giver arbejdspladser og som bringer Danmark tilbage i det grønne førersæde.

Et af de første lovforslag vi præsenterede var at hæve den kriminelle lavalder. For denne regering sender ikke børn i fængsel.

Vi har sikret, at der fra næste år bliver flere voksne i daginstitutionerne.

Den kollektive trafik bliver løftet med en milliard kroner. Om året. Til billigere billetter og bedre materiel.

Og vi har sikret flere tusinde ekstra skolepraktikpladser, så de unge får en uddannelse og en hverdag at stå op til.

Vi er en regering, der gør en forskel.

Alle initiativer er fuldt finansierede, for vi har også øget samfundets indtægter. Pengene passer.

Regninger er noget vi betaler. Ikke noget vi løber fra. For vi ved, hvem der kommer i klemme, hvis bundlinjen ikke stemmer. Nemlig de mennesker som har allermest brug for en hjælpende hånd og et stærkt fællesskab.

De mennesker svigter vi ikke.

Punkt for punkt. Dag for dag arbejder vi på at bringe Danmark videre efter 10 år med VKO.

Så jo, der er meget at rette op på.

Derfor er det også vigtigt at bruge 1. maj på at fortælle nøgternt og uden omsvøb, hvor Danmark står.

Da krisen ramte os, var Danmark ikke ordentligt forberedt. I årene efter krisen faldt vores samlede indtjening i Danmark med over 8 procent. Vi mistede 175.000 arbejdspladser. Overalt i landet måtte almindelige mennesker veksle deres lønseddel med en fyreseddel. Virksomheder, der før var livsnerven i det lokale samfund, drejede nøglen om. Utryghed afløste tryghed.

Der var nogen som påstod, at der var sat to streger under regnestykket. Der er også nogen, som tror på julemanden.

Men lad mig sige det helt klart.

Da det blæste så vi, at dansk økonomi ikke var så stærk, som vi havde fået at vide. Vores konkurrenceevne var ikke vedligeholdt. Hvor andre lande blev bedre, blev vi dyrere.

Vi glemte, at vi som et lille land altid skal være lidt flittigere end andre. At vi altid skal være lidt dygtigere end andre. Hvis vi vel og mærke vil have et samfund, hvor alderdom ikke skal være det samme som fattigdom, med fri og lige adgang til sundhed og gratis uddannelse i verdensklasse til vores børn. Og det vil vi.

Vi fik skattelettelser, der ikke var råd til. Vi fik velfærd, der ikke var finansieret.

Vi glemte, at Danmark er noget helt særligt, som vi alle sammen skal hjælpe med at passe på.

Det var dyrt for os alle sammen.

Den velstand, vi nu har tabt, betyder, at der er mindre råd til velfærd. De arbejdspladser, som forsvandt, kommer ikke igen. Det er de barske realiteter.

Derfor står vi med en fælles opgave. Vi må og skal skabe flere private arbejdspladser i Danmark. Vi må og skal have væksten tilbage. Vi må og skal sikre, at vi bliver flere der arbejder og færre der holdes uden for.

Kun på den måde kan vi skabe velstand nok til at investere i vores børns uddannelse, i omsorgen for de ældre og i behandlingen til de syge.

Det er regeringens altoverskyggende mål.

Det er ikke en umulig opgave. Langt fra. Men ingen skal sige, at det bliver let. Der findes ingen snuptagsløsninger. Kun ved en samlet kraftanstrengelse kommer vi videre.

Vi skal forvente mindre end vi plejer og forlange mere af hinanden end vi gjorde. Derfor kommer vi også alle sammen til at give den en ekstra skalle.

Det kan ikke være anderledes. Krisen er så alvorlig, at det ikke nytter noget at stille sig over i hjørnet og sige "at det må andre klare".

Derfor er der også en dag som 1. maj grund til at anerkende dem, som igen og igen går forrest. Nemlig helt almindelige mennesker, som ved, at mådehold er en vej til sammenhold.

For få uger siden fik vi resultatet af de private overenskomster. Danske lønmodtagere har endnu engang vist viljen til at holde igen. For de ved, at det koster arbejdspladser og tynder ud i ordrebøgerne, hvis lønnen stiger mere i Danmark, end i de lande vi konkurrerer med. De ved, at det er nu, de skal passe på vores fælles fremtid.

De skal vide, at de er med til at løfte et stort ansvar på et vigtigt tidspunkt. Og de skal vide, at deres beslutsomhed og vilje til at gå forrest er en stor inspiration for os alle sammen.

Hvis plaststøberen kan bide tænderne sammen, så kan overlægen også. Hvis kasseassistenten kan spænde livremmen ind, hvem kan så ikke?

Det er nu, vi skal vise, at vi har rygraden til at passe på det velfærdssamfund, som vores forældre skabte. Det er nu, vi skal vise evnerne til at forny de bånd mellem mennesker, som det tager generationer at knytte, men få år at trevle op.

Gør vi det, har vi alle forudsætninger for, at Danmark bliver verdens stærkeste fællesskab. Og det vigtigste ved det fællesskab er, at alle er med. At alle har en chance for at bidrage. At man aldrig får en kold skulder, når man har brug for en hjælpende hånd.

Vi har brug for alle i Danmark.

Derfor er mit vigtigste budskab i dag, at de unge skal have en chance. Vi skal have alle med.

Ingen gruppe er blevet ramt hårdere af krisen i Danmark end de unge. Da de var klar til at finde et job, blev døren smækket i. Da de - fulde af livsglæde og energi - skulle tage fat på deres voksenliv, fik de at vide, at der ikke var brug for dem.

På få år er antallet af danskere under 30 år, som lever af kontanthjælp eller dagpenge, steget til 70.000.

Jeg husker selv fra 1980'erne, hvordan frygten for at fejle fik taget i vores generation. Vi fik at vide, at vi ikke kunne noget. At der ikke var brug for os. Vi kunne hver aften se på TV, at ungdomsarbejdsløsheden bare voksede og voksede, mens vi fik at vide, at der intet var at gøre.

Vi blev kaldt no-future generationen.

Titusindvis af unge blev aldrig en del af arbejdsfællesskabet. Det var dyrt for samfundet. Men den højeste pris blev betalt af dem, som fik et knæk og aldrig kom videre. Deres drømme blev ikke foldet ud. Deres håb blev gemt væk. Den energi og livskraft - som unge heldigvis altid har - blev ikke brugt.

Det må ikke ske igen.

Et Danmark, hvor vores unge går uden arbejde, er et fattigt Danmark. Et Danmark, hvor vores unge ikke bliver dygtigere, får det sværere i fremtiden.

Derfor har regeringen fra dag ét gjort, hvad vi kunne for at sikre de unge enten et job eller en uddannelse. Flere praktikpladser og kickstart. Og vi stopper ikke der.

Vi er nødt til at tage større skridt. Vi er nødt til grundlæggende at få sat gang i dansk økonomi. Få skabt den fremdrift og stabilitet der gør, at når væksten vender tilbage, bider den sig rigtigt fast.

For vi ved, at det altid er de unge, der bliver ramt, når væksten går i stå. Det er altid de unge, der betaler prisen, når man stifter gæld i stedet for at spare op.

Og vi kan ikke være det bekendt overfor de unge; først skal de kæmpe for at få et arbejde, og derefter giver vi dem en kæmpe velfærdsgæld i arv.

Det er derfor vi skal i gang med reformer. Ikke for reformernes egen skyld. Ikke for at kunne sætte to streger under i år 2020.

Nej. Når vi skal i gang med at modernisere Danmark, handler det om at skabe de samme muligheder for vores unge for velstand og velfærd, som vi selv har haft.

De skal have uddannelse, arbejde, muligheder, frihed. Det kan de kun få, hvis vi handler ansvarligt nu.

Ambitionerne er store.

Skatten skal ned på arbejde for helt almindelige lønmodtagere. Unge på kontanthjælp skal enten i uddannelse eller job. Og pengene i det offentlige skal strække lidt længere.

Vi vil skrue på hver eneste skrue, der gør vejen fra forsørgelse til arbejde kortere. Vi vil vende hver en sten, der kan styrke virksomhedernes mulighed for at konkurrere. Og vi vil række hånden ud til alle, der vil være med.

Vi stiller ikke med ultimative krav. Bortset fra et enkelt. Nemlig at vi ikke giver slip på den solidaritet, som binder Danmark sammen.

En solidaritet mellem ung og gammel. Mellem rig og fattig. Mellem rask og syg. En solidaritet som bygger på den simple værdi, at alle mennesker har noget at bidrage med.

Vi står foran nogle svære år. Vi skal slås for at få nye arbejdspladser. Vi skal knokle for at betale vores fælles regning.

Gør vi det, er jeg overbevist om, at hjulene begynder at dreje hurtigere rundt. At virksomhederne igen vil hyre i stedet for at fyre. At der bliver råd til, at vores børn får den bedste skolegang, at vores ældre får den rette omsorg. Og at vi kan beholde velfærdssamfundets kronjuvel – den fri og lige adgang til sundhed.

Når vi mødes næste år til 1. maj, er vi ikke i mål. Langt fra. Men vi er et skridt tættere på et mere fair Danmark. Og vi er kommet nærmere på et Danmark, der igen er i arbejde.

Kan I have en god 1. maj.